

Luisteren naar de heilige Geest

Werken aan een synodale parochie

We vieren Pinksteren, het feest van de heilige Geest. In ons westerse denken is niet zoveel ruimte voor de heilige Geest. We weten niet goed wat we met Hem aan moeten. We hebben sterk de neiging alles rationeel te beredeneren en zo tot besluiten te komen. Dat laat weinig ruimte voor inspiratie.

Inspiratie

De leerlingen werden vervuld van de heilige Geest. De Geest gaf hun moed en wijsheid. Hij zette hen in vuur en vlam. De Geest zorgde voor de inspiratie die zij nodig hadden. Vervuld van de heilige Geest traden zij naar buiten en verkondigden het Evangelie.

Synodale Kerk

Bij het begin van het synodale proces besteedde paus Franciscus veel aandacht aan de heilige Geest. De heilige Geest is de hoofdrolspeler op de synode. De paus benadrukte dat de synode geen parlement is. Hij zei: *“De heilige Geest speelt de hoofdrol in het leven van de Kerk. Het plan van de verlossing van de mensen gebeurt dankzij de Geest. Hij vertolkt de hoofdrol.”* De Kerk is, zegt de paus, *“een unieke overeenstemming van stemmen, in vele stemmen, bewerkt door de heilige Geest. Zo moeten we de Kerk opvatten. (...) Verder, de heilige Geest heeft een veelvormige troostende werking. We moeten leren de stemmen van de Geest te horen: ze zijn allen verschillend. Leren onderscheiden.”*

Synodale parochie

Ook wij zijn geroepen te luisteren naar de heilige Geest. De Geest van waarheid en wijsheid, de Geest van vuur en liefde, de Geest van bezinning en inspiratie. De heilige Geest is niet zo van heel duidelijke tekenen. Hij waait waarheen Hij wil en werkt nogal indirect. Vaak is het op onverwachte en onduidelijke wijze dat Hij ons laat weten wat goed is. Luisteren naar de heilige Geest vraagt om bezinning en reflectie. Het vraagt om stilte en om gebed. Het vraagt ook om overgave aan en vertrouwen op God.

Ook wij ontvangen allerlei signalen, signalen die ons kunnen helpen de juiste keuzes te maken. Een goed gesprek met anderen, een goede raad kan ons geweldig helpen. Stil staan bij de waarden van onze cultuur en traditie helpt ons. Oog hebben voor wat er leeft in de samenleving helpt ons ook. Zowel de traditie als de tekenen van de tijd zeggen ons veel over de situatie waarin we leven en waarin we moeten handelen.

Luisteren naar de heilige Geest

Laat ons luisteren naar de heilige Geest. Het vraagt dat we de heilige Geest in ons zijn werk laten doen. Het vraagt ons te luisteren naar elkaar, naar de wereld om ons heen. Het vraagt ons te luisteren naar onze eigen verlangens en dromen. Het vraagt ons te luisteren naar de stem van ons geweten.

Pier Tolsma, diaken

In dit nummer

- 2 Van het bestuur
- 3 Onderscheiden
- 5 Geloven en vieren
- 6 Nieuws Rijswijk
- 8 Liturgieoverzicht

- 10 Nieuws Leidschendam-Voorburg
- 13 Kerk en wereld
- 14 Inspiratie en bezinning
- 15 Leren en verdiepen
- 16 Jeugd en jongeren

Volgend nummer

Het volgende nummer verschijnt op 18 juli. Kopij inleveren tot uiterlijk 28 juni. Zie ook het colofon.

Contact en colofon

Contact

HH. Benedictus en Bernadettekerk

070 394 07 08,

benedictusbernadette@mariajozef.nl

H. Bonifatiuskerk

070 399 24 16, bonifatius@mariajozef.nl

St. Martinuskerk

070 327 45 11, martinus@mariajozef.nl

HH. Petrus en Pauluskerk

070 327 43 10,

petruspaulus@mariajozef.nl

In dringende gevallen: 06 10 77 78 75

Zie voor de locaties en voor de bankrekeningen de pagina's 6 en 10.

Centraal parochieadres

Van Vredenburgweg 67,

2282 SE Rijswijk

e-mail: parochie@mariajozef.nl

Website: www.mariajozef.nl

Facebook: @parochiemariajozef

webmaster@mariajozef.nl

Pastoraal team

W.P.J. Bakker, pastoor

pastoorbakker@mariajozef.nl

070 319 44 41

drs. A.D. Aardoom, pastor

pastoraardoom@mariajozef.nl

070 327 45 11

drs. P.R. Tolsma, diaken

diakentolsma@mariajozef.nl

06 12 96 70 36

Parochiecatecheet

Mw. P.M. Plaizier-van Gulp

nellie.plaizier@mariajozef.nl

Parochiecoördinator

Mw. A.E. Gerritsen-van der Donck

parochiecoordinator@mariajozef.nl

Colofon

Jaargang 8, nummer 3

Kerk aan de Vliet is een uitgave van de parochie HH. Maria en Jozef te Den Haag, Leidschendam, Rijswijk en Voorburg.

Redactie en medewerkers

Metka Dijkstra, Wil Kouwer, Dieneke Meijer, Laura Migliori, Ben Tetteroo, Pier Tolsma, Emile Verviers en Dave Zagers.

Kopij: kadv@mariajozef.nl

Oplage: 3.300 exemplaren

Druk: Editoo, Veenendaal

Van het bestuur

Van de bestuurstafel

De parochie HH. Maria en Jozef mag dan inmiddels een feit zijn, het samenvoegen van de verschillende parochie-administraties van voor de fusie tot één goed werkend geheel vereist nog steeds veel aandacht en inspanning van het bestuur. De klus is nog niet helemaal geklaard. Vermeldenswaardig in dit verband is dat een ICT-team, bestaande uit ICT-vrijwilligers, wordt geformeerd. Het doel hiervan is om te voorkomen dat hoge kosten moeten worden gemaakt voor het oplossen van niet al te ingewikkelde computer-problemen.

In de bestuursvergaderingen van de afgelopen drie maanden is ook gesproken en besloten over de onderhoudswerkzaamheden die uitgevoerd moet worden aan de diverse kerk- en parochiegebouwen. Verschillende offertes van aannemers zijn besproken en het bestuur heeft daaruit keuzes gemaakt. Ook de verouderde verwarmingsinstallaties hebben de aandacht van het bestuur. Besloten is tot een plan van aanpak. Het zal nog enkele jaren duren voordat al onze kerken zijn voorzien van moderne, energiezuinige verwarmingsinstallaties.

Belangrijk is ook dat mevrouw Nellie Plaizier, onze parochiecatecheet, haar werkzaamheden bij ons zal voortzetten en haar contract heeft verlengd. Het bestuur is uiteraard verheugd hierover.

Inmiddels is duidelijk geworden dat de taken in het bestuur vanwege de fusie en het vertrek vorig jaar van enkele bestuursleden geherstructureerd moet worden. Besloten is om de Martinuskerk op zaterdagmiddag open te stellen. Na Pasen is gestart met een pilot. Hetzelfde geldt voor de Petrus en Pauluskerk. Op 11 mei wordt deze kerk op proef opengesteld.

De afspraken die gemaakt zijn met de gemeente Leidschendam-Voorburg over de kerkklokken van de Martinuskerk zijn intussen uitgevoerd.

Rob van der Brugge, bestuurslid, juridische zaken

Actie Kerkbalans 2024

U hebt vast de Kerkbalans-enveloppe al in uw brievenbus gevonden en kunnen lezen. Dit is voor de Actie Kerkbalans een bijzonder jaar. Nu vanaf 1 januari 2024 de drie voormalige parochies gefuseerd zijn tot één parochie HH. Maria en Jozef werken we vanaf 1 januari 2024 ook met één begroting. In de vorige Kerk aan de Vliet vond u een voorlopige begroting voor dit jaar.

Zoals het er nu uitziet vertoont de begroting 2024 een financieel tekort van ruim € 96.000. Uiteraard proberen wij als bestuur het uiteindelijke tekort zo klein mogelijk te houden. Maar dat kunnen we niet zonder uw financiële hulp. Daarom doen we ook nog langs deze weg een beroep op u tot gulle deelname aan de Actie Kerkbalans en vragen u een ruimhartige financiële ondersteuning te bieden. Alleen met uw hulp kunnen we de voor velen zo belangrijke plaatselijke geloofsgemeenschap én de pastorale zorg binnen de gehele parochie voor nu en de toekomst behouden.

Namens het parochiebestuur, Emile Duijsens, penningmeester

Onderscheiden

“Onderscheiden is voor iedereen een belangrijke daad. Keuzes zijn een wezenlijk deel van het leven. Zij onderscheiden. Men kiest voedsel, een kledingstuk, een onderwijstraject, een relatie. In dit alles krijgt een levensproject concreet gestalte en wordt ook onze relatie met God concreet.”

Met deze woorden opende paus Franciscus op 31 augustus 2022 een serie catecheses over het thema ‘onderscheiding’. Onderscheiding is een belangrijke vaardigheid binnen een synodale Kerk. In het luisteren naar elkaar proberen we de stem van de heilige Geest te ontdekken. Het gaat om het ontdekken van de juiste weg naar de toekomst. Dat geldt voor ons persoonlijk, maar ook voor de gemeenschap van de wereldwijde Kerk en lokaal voor onze parochie. In dit artikel een aantal citaten uit de toespraken van de paus over dit thema.

“Volgens de Bijbel staan wij niet voor een voorverpakt leven dat wij moeten leven. Neen! We moeten er voortdurend over beslissen, afhankelijk van de werkelijkheid die zich aandient. God nodigt ons uit naar waarde te schatten en te kiezen. Hij heeft ons als vrije mensen geschapen en wil dat wij onze vrijheid uitoefenen. Kennis, ervaring, gevoelens en wil zijn enkele onontbeerlijke elementen van de onderscheiding. Onderscheiding is vermoeiend maar onontbeerlijk om te leven. Ze vraagt bovenal een kinderlijke relatie met God. God is Vader en laat ons niet alleen. Hij is steeds bereid om ons raad te geven, om ons aan te moedigen, om ons op te vangen Maar Hij legt nooit zijn wil op.”

“Om te onderscheiden moeten we in een bepaalde toestand verkeren: in staat van gebed. Het is een onmisbare hulp voor de geestelijke onderscheiding, vooral wanneer gevoelens betrokken zijn. Het maakt het mogelijk zich met eenvoud en vertrouwen tot God te wenden, zoals men met een vriend praat. Het betekent: verder gaan dan de gedachten. Het ware gebed is vertrouwdheid op en vertrouwen in God.”

“Onderscheiding vraagt om de inschakeling van onze menselijke vermogens: geheugen, rede, wil, gevoelens. Vaak kunnen we niet onderscheiden omdat we onszelf onvoldoende kennen. Zo weten we niet wat we echt willen. Zichzelf kennen veronderstelt een geduldig werk van inwendig delven. Het vraagt de bekwaamheid stil te staan, om bewust te worden van onze wijze van doen, van de gevoelens die ons bewonen, van terugkerende gedachten die ons bepalen, vaak zonder dat we het beseffen. Het vraagt ook te onderscheiden tussen emoties en spirituele vermogens. Zo komen we tot het inzicht dat de blik op onszelf en op de werkelijkheid soms wat misvormd is. Dit onderkennen is een genade! Inderdaad, het gebeurt vaak dat verkeerde opvattingen over de werkelijkheid, op grond van ervaringen uit het verleden, ons sterk beïnvloeden en zo onze vrijheid beperken om echt te gaan voor wat waarlijk van belang is in ons leven.”

“Onderscheiding is een vorm van onderzoek en onderzoek komt steeds voort uit iets dat ons ontbreekt, maar dat we enigszins kennen. Verlangen is het ontbreken van een oriëntatiepunt dat het leven richting geeft. Het verwijst naar een lijden, een gemis en tegelijkertijd naar een spanning om dat wat ons ontbreekt te bereiken. Het verlangen is dus een kompas dat mij helpt verstaan waar ik ben en waarheen ik op weg ben. Het verlangen maakt je sterk, maakt je moedig, doet je verder gaan omdat je wil bereiken wat je verlangt. Gezonde onrust is goed, het onrustige hart, het hart dat een weg zoekt. Belangrijke keuzes hebben een prijs in het leven. Belangrijke keuzes gebeuren niet bij wijze van loterij. Neen, ze hebben een prijs en men moet die prijs betalen. Het gaat om een prijs voor je hart. De prijs om enige inspanning te doen. Wij allen moeten de beslissing betalen om los te komen uit de staat van onverschilligheid die ons neerdrukt.”

“Ik moet een beslissing nemen. Ik ga onderscheiden, voor of tegen, gevoelens, ik bid... Dan eindigt dit proces en neem ik een beslissing. Dan volgt dat deel waarvoor we aandacht moeten hebben. In het leven komen immers beslissingen voor die niet goed zijn en er zijn tekenen die daarop wijzen. De goede worden erdoor bevestigd. Als je de diepte ingaat en dan een beslissing neemt en dat geeft je vrede die duurt, dan is dat een goede aanwijzing en geeft aan dat de weg de juiste is. De heilige Geest is ‘onderscheiden in actie’, aanwezigheid van God in ons. Hij is de gave, het grootste geschenk dat de Vader verzekert aan hen die er om vragen. Het is belangrijk het leven te delen met de heilige Geest. Hij verandert je. Hij helpt je groeien. De heilige Geest is steeds bij ons. Zichzelf solistisch in de spiegel bekijken is niet altijd een hulp. Men kan immers het beeld verdraaien. Daarentegen, in de spiegel kijken met de hulp van een ander, dat helpt.”

Pier Tolsma, diaken

Brood- en Banketbakkerij

Laurens Bosman
Wat smaakt!

**WINKELS: RIJSWIJK, NOOTDORP, DEN HAAG
TEL. BAKKERIJ RIJSWIJK 070-3902672**

Maurice Bosman
Timmerwerk | Onderhoud | Renovatie

www.mauricebosman.nl
06 151 007 19

“De lessen hebben mijn rugklachten en slaapproblemen verlicht”

“De gevarieerde lessen brengen zowel diepe lichamelijke ontspanning als mentale verfrissing”

“Je brengt je lichaam op een rustige maar krachtige en effectieve manier in beweging”

Critical Alignment Yoga

Les privé of in kleine groep
Toegankelijk voor alle leeftijden
Bel of mail voor proefles

YOGACOMPAGNIE
Sue-Yen Tjong | Geestbrugkade 35 k15
2281 CX Rijswijk | 06 83 369 306
info@yogacompanie.nl | www.yogacompanie.nl

SchuldHulpMaatje

Een SchuldHulpMaatje helpt bij financiële zorgen

<https://schuldhulpmaatje.nl/locatie/rijswijk/>
<https://schuldhulpmaatje.nl/locatie/leidschendam-voorburg/>

Indrapura *Rijswijk*
Indonesisch Specialiteiten Restaurant
Authentiek Indonesische gerechten

Hendrik Ravesteijnplein 61, 2282GW Rijswijk
070 399 5151 of 06 23 13 83 86
www.indrapura-rijswijk.nl

Erik de Jong
Uitvaartverzorging & Begeleiding

Van Vredenburgweg 55
2282 SE Rijswijk
Tel.: 06-51383380
of 070-3210143

Dag en nacht bereikbaar

E-mail: erik@dejonguitvaartbegeleiding.nl
Website: www.dejonguitvaartbegeleiding.nl

Een nieuwe ambassadeur van Vronesteyn

Mijn naam is Vesna Verzaal, oorspronkelijk uit Split, Kroatië. Na mijn huwelijk met een Nederlander woon ik al 25 jaar in Nederland. Ik ben moeder van drie kinderen en docent wiskunde. Sinds 1 april ben ik de nieuwe ambassadeur van Vronesteyn van de parochie HH. Maria en Jozef. Vronesteyn is het Centrum voor de priester- en diakenopleiding van ons bisdom.

De genade van God wordt aan zijn kinderen gegeven door middel van Sacramenten. Hij heeft priesters geroepen als bedienaars van zijn genade in Jezus Christus en het volk is geroepen om hen te ondersteunen en voor hen te bidden voor de opbouw van zijn Kerk. Het is van onmetelijk belang, vooral in deze gesecculariseerde wereld, een omgeving te creëren en te stimuleren waarin mannen de roepende stem van de Heer kunnen horen en begrijpen en samen onderscheiden. Dat is wezenlijk belangrijk voor de redding en het welzijn van alle mensen. Dat is de bron van mijn motivatie.

Vesna Verzaal, ambassadeur van Vronesteyn

Steun Vronesteyn

In Vronesteyn is steeds grote aandacht voor de vorming van nieuwe priesters en diakens. Dit met het oog op hun dienstwerk als priesters en diakens in de parochies van het bisdom, ten dienste van de voortgang van het geloofsleven.

U kunt Vronesteyn ondersteunen met uw gebed en ook financieel. Uw gift is zeer welkom. Graag overmaken op NL29 INGB 0000 3656 73 ten name van Centrum Vronesteyn.

Zondagmiddag 16 juni: Theresia van Lisieux in de Sint Martinuskerk

De komst van de relieken (stoffelijke resten) van de heilige Theresia naar de Sint Martinuskerk te Voorburg is voor ons als een omgekeerde bedevaart. We hoeven niet af te reizen naar Lisieux in Frankrijk, maar de heilige Theresia komt naar ons toe.

De heilige Theresia heeft heel veel mensen op hun zoektocht in het leven geïnspireerd. Haar 'kleine weg' is een weg naar heiligheid die voor iedereen openligt. Heilig ben je als je de realiteit van de eigen zwakheid aanvaardt en jezelf als instrument aan God aanbiedt. Theresia geeft ons de moed om de moeizame levensweg zo te gaan dat we voor God, onze medemens en ons geweten eerlijk kunnen bekennen: *"We hebben het juiste gedaan."* En er is altijd troost, want Gods liefde kan een 'klein' hart in een beminnend hart veranderen.

Zondagmiddag 16 juni mogen we samenkomen en samen bidden, samen stil staan bij die 'kleine weg' van liefde die Theresia in haar vierentwintig levensjaren is gegaan (1873-1897). Op voorspraak van deze heilige willen wij ons hart openstellen voor die liefde van God om naar het voorbeeld van Theresia deze liefde een vanzelfsprekende plaats te geven in je eigen dagelijkse leven. In één van haar gedichten lezen we: *"Leven van liefde is geven zonder maat, zonder hier op aarde loon te vragen. Ach, ik geef zonder te tellen, want ik ben zeker dat als je liefhebt, je niet berekent. Leven van liefde is alle vrees uitbannen, elke herinnering aan voorbije fouten."*

U bent welkom om 15.00 uur in de Sint Martinuskerk rondom de relieken van de H. Theresia. Om 15.30 uur zal kapelaan Daan Huntjens in het atrium van de kerk een

lezing met beelden geven over het leven en de boodschap van de heilige Theresia. Om 17.00 uur is er een gezongen Vesperdienst (Avondgebed). Op deze middag zal er koffie en thee worden geschonken in de Maartenszaal van de pastorie; voor de kinderen liggen kleurplaten van Theresia klaar en zal er limonade zijn.

Pastoor W. Bakker

Op bedevaart naar de HH. Martelaren van Gorkum

Zaterdag 6 juli Nationale Bedevaart

Jaarlijks wordt met de Nationale Bedevaart Brielle stilgestaan bij het getuigenis van de Martelaren van Gorkum (1572). De Nationale Bedevaart vindt dit jaar plaats op zaterdag 6 juli. De Nationale Bedevaart begint om 11.00 uur met een plechtige Eucharistieviering en wordt rond 15.30 uur afgesloten met een sacramentsprocessie.

Programma

11.00 uur: Eucharistieviering met bisschop Van den Hende als hoofdcelebrant
 12.30 uur: Lunch op het voorterrein
 13.30 uur: Rozenkransgebed in de bedevaartkerk
 14.30 uur: Kruisweg in de omgang rond het martelveld
 15.30 uur: Lof met uitstelling, met aansluitend processie met het Allerheiligste in de omgang, en gebed en zegen bij het ciborium

Vanuit onze parochie HH. Maria en Jozef gaan we met een bus naar Brielle. De kosten hiervoor zijn € 12,50 per persoon. U kunt zich hiervoor aanmelden per e-mail: ineke.huitema@mariajozef.nl of per telefoon bij het

secretariaat van de Sint Martinuskerk 070 327 45 11 (maandag tot en met vrijdag 09.30-12.00 uur).

De Eucharistie vieren in het heiligdom

Ook dit jaar is pastoor Bakker uitgenodigd om tijdens de zomermaanden de Eucharistie te vieren op het heiligdom te Brielle. Dat is op donderdag 18 juli en 29 augustus om 14.00 uur. U bent van harte uitgenodigd om samen te komen en mee te vieren op het heiligdom van Brielle, De Rik 5, 3232 LA. Voor degenen die dat willen zal de pastoor een korte rondleiding geven op het heiligdom. En... wellicht is daar een kopje koffie te regelen.

HH. Benedictus en Bernadette

ma t/m vr 9.30 - 12.00 uur: 070 394 07 08
Sir Winston Churchillaan 372, 2285 SK Rijswijk
benedictusbernadette@mariajozef.nl
bankrekening: NL70 RABO 0323 1096 75,
t.n.v. HH. Maria en Jozef

H. Bonifatius

ma, di, do en vr 9.00 -12.00 uur: 070 399 24 16
Van Vredenburgweg 67, 2282 SE Rijswijk
bonifatius@mariajozef.nl
bankrekening: NL70 RABO 0323 1096 75,
t.n.v. HH. Maria en Jozef

Muziek in de Bonifatius

Op *zondag 26 mei* zal onze dirigent-organist Gerard Legierse een orgelconcert verzorgen. Uitgevoerd worden werken van Bach (Preludium en fuga), Guilment (Symphonie I), Messiaen (Église éternelle), Langlais (Pasticcio) en Boëllmann (Suite Gothique).

Op *zondag 30 juni* voert het Laurens Collegium uit Rotterdam het Requiem van Gabriël Fauré uit, met Hayo Boerema als organist en Wiecher Mandemaker als dirigent. Deze concerten in de Bonifatiuskerk beginnen om 15.00 uur en duren een uur. De toegang is gratis. Na afloop is er een deurcollecte en de mogelijkheid om iets te drinken in de Lucaszaal van de pastorie. Welkom!

PCI zoekt een nieuwe penningmeester

Na acht jaar zit de termijn van Peter Speetjens erop. Hij hield de financiën bij, verrichtte de betalingen en zorgde voor een begroting en jaarrekening. Nu zoekt de PCI een nieuwe penningmeester. Heeft u interesse en bent niet ouder dan 70 jaar, benadert u dan gerust een van onze leden of belt u Edwin Huisman: 06 81 50 70 08.

Uitnodiging Ontspanningsmiddag

Op 4 juni wordt er in de Lucaszaal van de Bonifatiuskerk, weer een gezellige ontmoetingsmiddag georganiseerd. De werkgroep Contact Parochianen nodigt u daarvoor graag uit. Wanneer u een middagje eruit wilt, bent u van harte welkom. Juist ook wanneer u daar niet zo vaak de mogelijkheid voor heeft.

De middag duurt van 14.00 tot 16.30 uur. Er is gelegenheid om een kaarsje op te steken bij Maria en een Maria-liedje te zingen. Er zal muziek zijn én u kunt zelf een gedichtje, anekdote of een liedje inbrengen.

Aan deze middag zijn geen kosten verbonden. Als u niet zelfstandig kunt komen, kan er vervoer geregeld worden. Wanneer u naar deze middag wilt komen, kunt u zich opgeven bij Open Huis Bonifatiuskerk: 070 399 24 16 (ma, di, do en vr van 9.00 tot 12.00 uur) en Benedictus en Bernadettekerk: 070 394 07 08 (ma, di, wo en vr van 9.30 tot 12.00 uur).

Namens de Werkgroep, Irene Saijers

Kinderen met Palmpaasstokken

Herinnering aan de mooie voorbereiding van Palmpasen door kinderen in de Benedictus en Bernadettekerk

Oekraïense gemeenschap

Op 10 maart 2024 woonde burgemeester Huri Sahin in de Bonifatiuskerk een kerkdienst bij van de Oekraïense gemeenschap. In een toespraak stond zij stil bij de onzekerheid waarin zij leven; zij gaf aan dat wij met hen meeleven en dat het betekenisvol is dat de wekelijkse diensten worden bijgewoond door Oekraïners uit Rijswijk en omstreken. Priester Mykola Paliuh bedankte de parochie voor de warme ontvangst en de gemeente Rijswijk en de Rijswijkers voor de steun die zij hebben ervaren.

Nieuw decoratieteam om de kerk te versieren

Afgelopen Pasen zag de Bonifatiuskerk er weer op zijn Paasbest uit dankzij ons nieuwe decoratieteam. Zij hebben in de vroege ochtend van stille zaterdag hard hun best gedaan om alle bloemen die bij de kruisverering waren gegeven, te schikken en te plaatsen in de kerk. Om zo een extra accent te geven aan het hoogfeest van Pasen. Het decoratieteam

heeft afgelopen Kerstmis er ook voor gezorgd dat de kerk er extra feestelijk uit zag. Via deze weg wil ik Roald van der Wezel bedanken voor alle bloemen, die hij voor de Kerstviering aan de kerk heeft geschonken.

Marko Bucic, altaarteam Bonifatiuskerk

Wim van Veldhoven koninklijk onderscheiden

We wensen Wim van Veldhoven geluk met zijn benoeming tot lid in de Orde van Oranje-Nassau. Hij verzorgt al twintig jaar de maaltijden in de Benedictus en Bernadettekerk en is daarnaast ook zeer actief, zoals in het Octant Kindcentrum Regenboog in Nootdorp. In oktober 2022 stond in dit blad een interview met hem.

Afscheid van acoliet Jonathan Martis

Aan het eind van de Paashoogmis hebben wij in de Bonifatiuskerk met een klein cadeautje en een groot applaus Jonathan Martis bedankt voor zijn jarenlange dienst als misdienaar en acoliet. Sinds zijn eerste Communie was hij, soms samen met zijn jongere broer Bradley, menige zondag en feestdag aan het dienen.

In de laatste jaren was hij steeds vaker als een grote, vriendelijke mentor voor zijn jongere 'colleaatjes'. Zijn moeder Charlotte, de coördinatrice van onze misdienaars, deed vaak een beroep op hem als er een ervaren misdienaar nodig was. Na 21 jaar is voor Jonathan een nieuwe levensfase aangebroken. Hij is verhuisd en met zijn lieve vriendin verwachten ze hun eerste kindje. Wij wensen hun heel veel geluk en hopen dat Jonathan zijn 'vrijwilligersjaren' in de Bonifatiuskerk in mooie herinnering zal houden.

Familieberichten

Gedoopt

Noa Parlevliet
Odatta Weski
Yanina Severina
Ishana Rietveld
Liliana Woloszyn

Overleden

Harry Breur (89)
Joop Koot (91)
Leida Kouwenhoven-van Uffelen (91)

Openstelling Bonifatius

Welkom in de Bonifatiuskerk! Op onderstaande data nodigen wij u van harte uit voor een gastvrij bezoekje aan onze schitterende kerk. Een pracht kans om in een oase van rust binnen te gaan voor een moment van bezinning, meditatie en gebed. Ook bestaat de gelegenheid om een kaarsje aan te steken. De Bonifatiuskerk is open op de volgende zaterdagen, tussen 14.00 en 16.00 uur: 25 mei, 8 en 22 juni, 6 en 20 juli en 3, 17 en 31 augustus. Er wordt naar u uitgekeken.

Maaltijden in de BB-kerk

U bent welkom voor een maaltijd in de Benedictus en Bernadettekerk op de woensdagen 15 mei, 12 en 26 juni en 3, 17 en 31 juli. De maaltijden beginnen om 17.00 uur. De zaal is open om 16.30 uur. De kosten bedragen € 6,- inclusief koffie of thee; wijn € 1,-. Aanmelden: de maandag ervoor tussen 17 en 18 uur; telefoon 070 396 06 99 of bij geen gehoor 070 325 43 02.

Vervoer naar de kerk

Voor vervoer naar de Benedictus en Bernadettekerk bel: Theo van Paassen, 0174 29 29 57.

Vieringen in onze kerken

Zaterdag 18 en zondag 19 mei: Pinksteren

za	16.30	Mar	Euch.	Pastoor Bakker	Samenzang
zo	09.30	B&B	Euch.	Pastor Aardoom	Resonet in Laudibus
zo	09.30	Mar	Euch.	Pastoor Bakker	St. Maarten, kinderwoorddienst & tienerkwartier
zo	11.00	Bon	Euch.	Pastor Aardoom	Gloria Deo
zo	11.00	P&P	Euch.	Pastoor Bakker	JoKo
zo	17.00	Bon	Euch.	R.K. Oekraïense gemeenschap	Oosterse ritus

Maandag 20 mei: 2e Pinksterdag H. Maria, Moeder van de Kerk

ma	10.30	Bon	Euch.	Pastoor Bakker	Samenzang
ma	10.30	P&P	Euch.	Pastor Aardoom	Con Amore

Zaterdag 25 en zondag 26 mei: Feest van de H. Drie-eenheid

za	16.30	Mar	Euch.	Pastor Aardoom	Samenzang
zo	09.30	B&B	Euch.	Pastor Bakker	Resonet in Laudibus
zo	09.30	Mar	Euch.	Pastor Aardoom	St. Maarten
zo	11.00	Bon	Euch.	Pastoor Bakker	Samenzang, na afloop koffie
zo	11.00	P&P	Euch.	Pastor Aardoom	Samenzang
zo	13.00	B&B	Euch.	Paters SVD	Viering van Indonesische Katholieke Gemeenschap
zo	15.30	Mar	Gebed	Parochiecatecheet Plaizier	Vertelviering kinderen 0-7 jaar & (groot)ouders
zo	17.00	Bon	Euch.	R.K. Oekraïense gemeenschap	Oosterse ritus

Vrijdag 31 mei: Plechtig Marialof

vr	19.00	P&P	Gebed	Pastor Aardoom	Con Amore
----	-------	-----	-------	----------------	-----------

Zaterdag 1 en zondag 2 juni: Feest van het H. Sacrament

za	16.30	Mar	Euch.	Pastoor Bakker & diaken Tolsma	Zanggroep
za	19.00	B&B	Comm.	Gebedsleiders Verviers & Beker	
zo	09.30	B&B	Euch.	Pastor Aardoom & diaken Tolsma	Resonet in Laudibus
zo	09.30	Mar	Euch.	Pastoor Bakker	Eerste heilige Communie, St. Maarten
zo	11.00	Bon	Euch.	Pastor Aardoom	Eerste heilige Communie, Koorschool
zo	11.00	P&P	Euch.	Pastoor Bakker & diaken Tolsma	Schola cum Jubilo
zo	17.00	Bon	Euch.	R.K. Oekraïense gemeenschap	Oosterse ritus

Vrijdag 7 juni: H. Hartfeest

vr	09.30	Bon	Euch.	Pastoor Bakker	
----	-------	-----	-------	----------------	--

Zaterdag 8 en zondag 9 juni: 10e zondag door het jaar, collecte voor de PCI en IPCI

za	16.30	Mar	Euch.	Pastoor Bakker	Samenzang
zo	09.30	B&B	Euch.	Pastor Aardoom	Resonet in Laudibus
zo	09.30	Mar	Euch.	Pastoor Bakker	St. Maarten
zo	11.00	Bon	Euch.	Pastor Aardoom	Gloria Deo
zo	11.00	P&P	Euch.	Pastoor Bakker	Con Amore
zo	13.00	Mar	Dopen	Pastor Aardoom	Doopvieringen
zo	13.00	B&B	Euch.	Paters SVD	Viering van Indonesische Katholieke Gemeenschap
zo	17.00	Bon	Euch.	R.K. Oekraïense gemeenschap	Oosterse ritus

Zaterdag 15 en zondag 16 juni: 11e zondag door het jaar, Vaderdag

za	16.30	Mar	Euch.	Pastor Aardoom	Samenzang
zo	09.30	B&B	Euch.	Pastoor Bakker	Resonet in Laudibus
zo	09.30	Mar	Euch.	Pastor Aardoom	St. Maarten
zo	11.00	Bon	Euch.	Pastoor Bakker	Samenzang
zo	11.00	P&P	Euch.	Pastor Aardoom	JoKo
zo	17.00	Bon	Euch.	R.K. Oekraïense gemeenschap	Oosterse ritus

Afkortingen

Kerken: B&B: Benedictus & Bernadette; Bon: Bonifatius; Mar: Martinus; P&P: Petrus & Paulus

Soort viering: Euch.: Eucharistieviering; Comm.: Woord- en Communieviering; Gebed: Woord- en Gebedsviering

Mei – Mariamaand. Op de weekdays wordt in de Bon om 19.30 uur en in de P&P om 19.00 uur de Rozenkrans gebeden om voorspraak van Maria voor alles wat ons en de wereld bezighoudt. In de Mar is dat op woensdag om 12.15 uur voorafgaand aan de Eucharistieviering. Op vrijdag 31 mei is er om 19.00 uur een plechtig lof in de P&P.

Zaterdag 22 juni en zondag 23 juni: 12e zondag door het jaar

za	16.30	Mar	Euch.	Pastor Van Eijk	Gastkoor
zo	09.30	B&B	Euch.	Pastor Aardoom	Barina
zo	09.30	Mar	Euch.	Pastor Van Eijk	St. Maarten, kinderwoorddienst & tienerkwartier
zo	11.00	Bon	Euch.	Pastor Aardoom	Gloria Deo
zo	11.00	P&P	Euch.	Pastor van Eijk	One Voice Muziekteam
zo	13.00	B&B	Euch.	Paters SVD	Viering van Indonesische Katholieke Gemeenschap
zo	17.00	Bon	Euch.	R.K. Oekraïense gemeenschap	Oosterse ritus

Maandag 24 juni: Geboorte van H. Johannes de Doper

ma	19.30	B&B	Euch.	Pastor Aardoom
----	-------	-----	-------	----------------

Zaterdag 29 en zondag 30 juni: 13e zondag door het jaar

za	09.00	P&P	Euch.	Pastor Aardoom	Feest van HH. Petrus en Paulus
za	16.30	Mar	Euch.	Pastor Aardoom	Schola cum Jubilo
zo	09.30	B&B	Euch.	Pastor Aardoom	Resonet in Laudibus
zo	09.30	Mar	Euch.	Pastor Van Eijk & diaken Tolsma	St. Maarten
zo	11.00	Bon	Euch.	Pastor Aardoom	Koorschool, na afloop koffie
zo	11.00	P&P	Euch.	Pastor Van Eijk & diaken Tolsma	Con Amore
zo	15.30	Mar	Gebed	Parochiecatecheet Plaizier	Vertelviering kinderen 0-7 jaar & (groot)ouders
zo	17.00	Bon	Euch.	R.K. Oekraïense gemeenschap	Oosterse ritus

Zaterdag 6 en zondag 7 juli: 14e zondag door het jaar

za	16.30	Mar	Euch.	Pastor Aardoom	Zanggroep
zo	09.30	B&B	Euch.	Pastor Aardoom	Resonet in Laudibus
zo	09.30	Mar	Euch.	Pastoor Bakker & diaken Tolsma	St. Maarten
zo	11.00	Bon	Euch.	Pastor Aardoom	Schola Cantorum
zo	11.00	P&P	Euch.	Pastoor Bakker & diaken Tolsma	JoKo
zo	17.00	Bon	Euch.	R.K. Oekraïense gemeenschap	Oosterse ritus

Zaterdag 13 en zondag 14 juli: 15e zondag door het jaar

za	16.30	Mar	Euch.	Pastor Aardoom	Samenzang
zo	09.30	B&B	Euch.	Pastoor Bakker	Resonet in Laudibus
zo	09.30	Mar	Euch.	Pastor Aardoom	St. Maarten
zo	11.00	Bon	Euch.	Pastoor Bakker	Gloria Deo
zo	11.00	P&P	Euch.	Pastor Aardoom	Con Amore
zo	13.00	B&B	Euch.	Paters SVD	Viering van Indonesische Katholieke Gemeenschap
zo	17.00	Bon	Euch.	R.K. Oekraïense gemeenschap	Oosterse ritus

Zaterdag 20 en zondag 21 juli: 16e zondag door het jaar

za	16.30	Mar	Euch.	Pastoor Bakker	Samenzang
zo	09.30	B&B	Euch.	Pastor Aardoom & diaken Tolsma	One Voice Muziekteam
zo	09.30	Mar	Euch.	Pastoor Bakker	St. Maarten
zo	11.00	Bon	Euch.	Pastor Aardoom & diaken Tolsma	Samenzang
zo	11.00	P&P	Euch.	Pastoor Bakker	Vakantiekoor
zo	17.00	Bon	Euch.	R.K. Oekraïense gemeenschap	Oosterse ritus

Zaterdag 27 en zondag 28 juli: 17e zondag door het jaar

za	16.30	Mar	Euch.	Pastor Aardoom	Samenzang
zo	09.30	B&B	Euch.	Pastoor Bakker	Samenzang
zo	09.30	Mar	Euch.	Pastor Aardoom	St. Maarten
zo	11.00	Bon	Euch.	Pastoor Bakker	Samenzang, na afloop koffie
zo	11.00	P&P	Euch.	Pastor Aardoom	Schola cum Jubilo
zo	13.00	B&B	Euch.	Paters SVD	Viering van Indonesische Katholieke Gemeenschap
zo	17.00	Bon	Euch.	R.K. Oekraïense gemeenschap	Oosterse ritus

Vieringen op weekdays

maandag	18.30	B&B	Aanbidding & Rozenkrans	woensdag	12.45	Mar	Eucharistie & 3e wo aanbidding
maandag	19.30	B&B	Eucharistieviering	woensdag	19.00	P&P	Rozenkrans
dinsdag	09.30	P&P	Eucharistieviering	1e, 3e en 5e do	09.30	Mar	Eucharistieviering
1e dinsdag	09.30	B&B	Gebedsviering	2e en 4e do	09.30	Mar	Communieviering
2e t/m 5e di	09.30	B&B	Eucharistieviering	donderdag	09.30	P&P	Eucharistie & 1e do aanbidding
woensdag	09.30	Bon	Eucharistieviering	vrijdag	09.30	Bon	Eucharistie & 1e vr aanbidding

St. Martinus

ma t/m vr 9.30 - 12.00 uur: 070 327 45 11
Oosteinde 54, 2271 EH Voorburg
martinus@mariajosef.nl
bankrekening: NL60 RABO 0365 9004 35,
t.n.v. HH. Maria en Jozef

HH. Petrus en Paulus

di en do 10.00 - 12.00 uur: 070 327 43 10
Sluiskant 28, 2265 AB Leidschendam
petruspaulus@mariajosef.nl
bankrekening: NL33 RABO 0365 9913 25,
t.n.v. HH. Maria en Jozef

Openstelling St. Martinus en HH. Petrus en Paulus op zaterdagmiddag

Op zaterdag 6 april was de eerste openstelling van de Sint Martinuskerk in het kader van de missionaire Kerk. Er klonk stemmige muziek en dat gaf een rustgevende sfeer. Er waren vrijwilligers om mensen te ontvangen en uitleg te geven. Iedereen kreeg een waxinelichtje aangeboden om bij Maria aan te steken. Enkele bezoekers bekenden dat ze nog nooit echt binnen waren geweest en grepen deze kans met beide handen aan. Een groepje voorbijgangers zag de open uitnodigende kerkdeuren en stapte ook naar binnen. Wat een mooie gesprekken konden we voeren en wat een lieve reacties van iedereen!

We mochten meer dan tien mensen verwelkomen en dat is voor zo'n eerste middag zeker heel fijn.

Tot en met 7 september zal de St. Martinus elke eerste zaterdag van de maand van 14.00 tot 16.00 uur open zijn. Een mooie manier om je kerk en je geloof uit te dragen in de ontmoeting met de Ander. Ook U bent van harte welkom! Op zaterdag 11 mei is de HH. Petrus en Paulus van 14.00 tot 16.00 uur geopend. Als deze proefopenstelling goed bevalt, komt er zeker een vervolg.

Ineke Huitema en Frans Aarts

Een bijzondere Stille Omgang

Vergeefs stonden we zaterdagavond 16 maart bij de voormalige kerk van O.L.V. ten Hemelopneming vanaf half acht te wachten op de bus die ons naar de Obrechtkerk in Amsterdam zou brengen voor de Stille Omgang. Na een uur wachten hoorden we dat de bus door een grote verkeersopstopping in Rotterdam pas om half tien in Voorburg zou aankomen. Te laat om nog op tijd in Amsterdam te zijn voor de viering met bisschop Van den Hende, waarna we gezamenlijk de Stille Omgang zouden lopen. Wat te doen? De heilige Geest begon in ons te werken. Van alle kanten kwamen er ideeën en uiteindelijk een mooi plan: een Stille Omgang naar de Sint Martinuskerk!

Tomas van Driel ging voor in gebed bij de O.L.V. Hij legde uit waarom de Stille Omgang zo belangrijk is, ook in deze tijd. Daarna trok onze groep van achttien mensen in stilte over de Parkweg naar de Martinuskerk. Een opmerkelijk gebeuren. Menige voorbijganger keek wat vreemd naar deze zwijgende groep. Sommigen hielden ook een rozenkrans in de handen.

Ondertussen waren Peter Nihof en Henk Huitema naar de Sint Martinuskerk gereden om de dagkapel in orde te maken. Peter zette de monstrans en de knielbank klaar. Nadat hij en Tomas zich hadden voorbereid, kwam Ons Heer in ons midden en konden wij met onze aanbidding beginnen. Er werd gebeden en gezongen, prachtig die twee mannenstemmen samen. Tomas sprak mooi over de Eucharistie en liet ons voelen hoe Jezus altijd bij ons is, en dat wij altijd welkom zijn in zijn huis. Na deze indrukwekkende en intieme bijeenkomst dronken we samen koffie en thee in het atrium, door Henk gezet. We genoten nog na van deze bijzondere Stille Omgang en na het opruimen liepen we weer terug naar de O.L.V. Nu napratend en met opgewekt gemoed. Een Stille Omgang om niet gauw te vergeten!

Ineke Huitema

Pastor Ruud Huysmans 65 jaar priester

Op hoge leeftijd mag onze oud-pastoor Mgr. dr. Ruud Huysmans op 23 mei zijn vijftenzestigjarig priesterjubileum vieren. Hij was van 1986 tot 2000 pastoor in de Sint Martinus. Met hart en ziel heeft hij zich veertien jaar náást zijn academische verantwoordelijkheden als pastor in ons midden ingezet. Van harte wensen we hem geluk én zijn we op eerste Pinksterdag om 9.30 uur in de Sint Martinuskerk met een gebedsintentie uit dankbaarheid met hem verbonden. Wilt u pastor Huysmans een felicitatie of een hartelijke groet sturen? Dan kunt u deze sturen naar of in de brievenbus doen van het secretariaat van de Sint Martinuskerk, Oosteinde 54, 2271 EH Voorburg.

Koninklijke onderscheiding

Mevrouw Bruins-Janssen is benoemd tot lid in de Orde van Oranje-Nassau. Decennialang deed zij vrijwilligerswerk. Zo was ze zeventien jaar actief voor de St. Martinuskerk in Voorburg, zette zich in voor het Koningin Emmafonds in Den Haag en was ze als bestuurslid zeer actief voor twee peuterspeelplaatsen van stichting De Peuterhoek. Als vicevoorzitter behartigde ze de belangen van de St. Maartensschool binnen de Katholieke Onderwijsstichting Voorburg (KOV). Ze was penningmeester in de ouderraad van het Aloysius College in Den Haag en lokaal actief in het CDA.

Terugblik Vastenactie Leidschendam en Voorburg

Vastensoep in Leidschendam

In Leidschendam was de oecumenische vastensoep in de Kruisheuvelkerk weer bijzonder geslaagd. Er kwamen wat minder mensen dan vorige jaren, maar dat deed niets af aan de sfeer. Het was steeds gezellig en de opbrengst was boven verwachting. De netto-opbrengst bedraagt € 1.975,-. Dat is voor de vastenprojecten van de twee kerken elk een donatie van € 987,50. Daar zijn wij heel blij mee. Onze dank gaat uit naar alle vrijwilligers die de vastensoep weer mogelijk hebben gemaakt, maar vooral naar iedereen die soep kwam eten of soep kwam afhalen. Volgend jaar bestaat het fenomeen vastensoep in Leidschendam 45 jaar. Wij hopen dit met velen van u te vieren.

Vastensoep in Voorburg

In Voorburg was de take-away vastensoep voor de vierde keer op rij een groot succes! Het enthousiaste soepteam kookte in de Veertigdagentijd wekelijks drie of vier en zelfs één keer vijf heerlijke verse soepen. In totaal was dat 206,5 liter soep! Die werd na de weekendvieringen in het atrium van de Martinuskerk verkocht. De kopers van deze soepen waren natuurlijk cruciaal voor het slagen van deze actie met een netto-opbrengst € 2.067,50. Samen met de opbrengst van de Aswoensdagcollecte en de inhoud van de offerbus is de opbrengst van de soepverkoop overgemaakt aan Vastenactie.

Klaverjassen in Leidschendam

Ongeveer zestig deelnemers telde de klaverjasavond op 6 maart in De Haard. Men kon ook rummikuppen. Niet alleen de opbrengst was met € 835 heel mooi. Het was ook weer heel gezellig. Ook was er weer een loterij. De prijzen werden beschikbaar gesteld door winkeliers uit Leidschendam en enkele parochianen. Hiervoor nog onze hartelijke dank. Winnaar bij het klaverjassen werd Joke van Marwijk. En bij het rummikuppen was Annemieke Verheggen de winnaar. We hopen dat we de klaverjasavond ook volgend jaar weer kunnen organiseren. Een dankjewel aan de vrijwilligers is op zijn plaats.

Werkgroep Missie, Ontwikkeling en Vrede

Familieberichten

Gedoopt

Kay de Jong

Overleden

Frans van Dijk (88)
Josephine Kortman-Hilders (90)
Riet van der Kolk-Spruijt (93)
Tutu Sie-Thio (77)
Thea van Kampen (92)
Sjaak Schuijt (89)
Gerard van Eijk (88)
Henk van Weers (92)
Margreet Vermeulen-de Vijlder (82)

Bloemversiering in de Petrus en Pauluskerk

Stille zaterdag was ik overdag even in de kerk en heb toen vol bewondering staan kijken naar de bloemversiering voor het Paasfeest.

De versiering is altijd bijzonder. Maar ik was nu toch wel zo onder de indruk dat ik een compliment wil geven aan degenen die deze versiering telkens weer maakt. Vooral de manier waarop het stromende water uit de kan is uitgebeeld, raakte mij.

Een parochiane

24-uurs uitvaartsuites beschikbaar - vdhez.nl - 070-3202040

Uitvaartcentrum Leidschendam-Voorburg

Strandwal 1, Leidschendam

Uitvaartcentrum 't Veenhuys

Veenweg 14, Nootdorp

Uitvaartsuite Churchill (in de R.K. kerk)

Sir Winston Churchillaan 372, Rijswijk

Uitvaartwinkel Haaglanden

Damlaan 64, Leidschendam

Toonzaal grafmonumenten

Nieuwstraat 16-B, Leidschendam

Voor een waardevol afscheid met zorg en respect afgestemd op ieders persoonlijke wensen.

Verslag van de conferentie Missionaire Parochie op 6 april

Onze groep van dertien parochianen kijkt terug op een intense dag, met veel indrukken waarvan de meeste vreugdevol werden genoemd. We delen onze ervaringen en opgedane ideeën graag in een kort verslag aan de hand van enkele kernwoorden.

Vreugde: De dag voelde als een feestje, een familie-reünie met een goede 'vibe'. Er was blijheid op de gezichten van alle mensen. De vreugde zat in de harte-lijke ontvangst en verzorging door de vele vrijwilligers, in de ontmoeting van vele bekenden, in het samen bidden en vieren, in het uitwisselen van ervaringen.

Ontmoeting: Het was fijn zoveel bekenden te ontmoeten en te spreken, maar ook waren er nieuwe ontmoetingen en persoonlijke verhalen. Banden werden aangehaald en nieuwe contacten gelegd.

Verbinding: Er was een gevoel van verbondenheid over de parochiegrenzen heen, met gelovigen van verschillende achtergronden, met leken, met pastores, religieuzen, bisschoppen. Deze verbondenheid lag er in dat we samen waren rond onze Heer, Jezus Christus, die allen met Hem en elkaar verbindt. De Heer die iedereen uitnodigt: Volg Mij.

Gebed: Het was een dag vol gebed vanuit de overtuiging dat gebed het fundament is van waaruit wij als Kerk missionair zijn. De start met een Eucharistieviering, gebeden door de dag heen. De afsluiting met eucharistische aanbidding: ruim 800 mensen in stil gebed bijeen. Intens en indrukwekkend, eenvoudig en krachtig en blij.

Geleerd: Hoe kun je werken aan 'maken van leerlingen'? Om enkele inzichten te noemen: ontdek je eigen relatie met God en deel dit met anderen; wees in de eerste plaats een welkome Kerk; stel je open voor anderen en luister naar de vragen en verlangens; en bid: veel en in alle mogelijke vormen.

Ideeën voor onze parochie: durf zaken los te laten en prioriteer. Kerkopenstelling met welkomteams, Alpha met een vervolg, aanbod voor kinderen en gezinnen zijn belangrijk. Onze uitstraling is belangrijk: open, uitnodigend, kwetsbaar, en met de vreugde van het geloof. Wees praktisch en reëel in de stappen die je zet. Zet kleine stappen. Vorm kleine groepen. Juist in kleine groepen schuilt de veiligheid, het vertrouwen en de kracht voor Gods Geest om werkzaam te zijn.

Publieksdag Space for Grace

Op zaterdag 25 mei wordt in Rotterdam een publieksdag gehouden om kennis te maken met 'Space for Grace', een netwerk ten dienste van mensen die verlangen naar vitaliteit en vernieuwing in hun parochie. Onze bisschop mgr. Van den Hende verzorgt er om 10.30 uur een inleiding over 'Veelkleurig geloven'. Zie voor meer informatie, voor berichten over eerdere bijeenkomsten en voor aanmelding op www.spaceforgrace.nl.

Collecte voor PCI en IPCI

Op zaterdag 8 en zondag 9 juni zijn de collectes tijdens de vieringen bestemd voor de werkzaamheden van caritasinstellingen: de PCI in Rijswijk en de IPCI in Leidschedam-Voorburg. De opbrengst wordt gebruikt om mensen in nood te helpen. Zo hebben de caritainstellingen met uw giften afgelopen tijd voedselbonnen en kerstenvelopen verstrekt, mensen geholpen bij de aanschaf van een wasmachine of een fornuis en ouderen blij gemaakt met een paasattentie. Dank daarvoor en hopelijk kan ook nu weer op u gerekend worden.

Terugblik Vastenactie 2024

Thandekile bedankt de mensen in Nederland voor hun ondersteuning. *“Het grootste cadeau dat mensen elkaar kunnen geven zijn voedsel en geld, omdat we dat nodig hebben om te overleven. Het geeft me hoop dat ik nog steeds in leven ben ondanks alles wat we hebben meegeemaakt als gezin. Welke problemen je ook tegenkomt in het leven, het is belangrijk om jezelf bij elkaar te pakken en verder te gaan, houd hoop en werk hard voor je kinderen, ook al is het erg moeilijk voor je.”*

In totaal is er vanuit onze parochie ruim €4.000,- overgemaakt aan Vastenactie voor het project in Zimbabwe. Zo kunnen nu meer gemeenschappelijke moestuinen met een waterput, pomp en wateropslag gerealiseerd worden. Om zo mensen in Zimbabwe te wapenen tegen de klimaatverandering!

Naast de acties in Leidschendam en Voorburg, die op bladzijde 11 beschreven zijn, was er in Rijswijk een opvallende actie van kinderen. Zij bakten op zaterdag 16 maart koekjes die ze op zondag 17 maart aan de kerkgangers in de H. Bonifatius aanboden. Hun actie leverde iets meer dan € 200,- op.

Dignitas infinita: Verklaring over menselijke waardigheid

Op 8 april 2024 presenteerde het Dicasterie voor de Geloofsleer van het Vaticaan een document over menselijke waardigheid: *Dignitas infinita* (Oneindige waardigheid). In deze verklaring wordt het denken van de Kerk over de menselijke waardigheid toegelicht. Paus Franciscus benadrukt voortdurend *“het primaat van de menselijke persoon en de bescherming van zijn of haar waardigheid in iedere situatie”*. De menselijke waardigheid is een van de fundamentele principes van de sociale leer van de Kerk. Deze waardigheid is een wezenlijk aspect van het mens-zijn. Het is een onvoorwaardelijke,

onvervreembare en niet te verliezen waardigheid. Het is de waardigheid van iedere mens zonder enige uitzondering en het is de waardigheid die het hele leven van een mens betreft van de conceptie tot aan de dood.

De eerste drie hoofdstukken van het document gaan over het wezen van de menselijke waardigheid. In het vierde hoofdstuk wordt aangegeven waardoor deze waardigheid wordt bedreigd. Dit zijn moord, zelfdoding, genocide, doodstraf, verminking, marteling, prostitutie, vernederende werkomstandigheden, mensonterende gevangenschappen en onnodige psychologische druk. Daarnaast zijn het armoede, oorlog, lijden van migranten, mensenhandel en moderne slavernij, seksueel misbruik, geweld tegen vrouwen en femicide, abortus, draagmoederschap, euthanasie en hulp bij zelfdoding, marginalisatie van mensen met een handicap, gendertheorie, geslachtsverandering en digitaal geweld. Deze laatste dertien worden nader omschreven. Op onze website vindt u verwijzingen naar de verklaring van het Vaticaan en naar een door mij gemaakte samenvatting. Hierin licht ik vier begrippen toe die van belang zijn voor het denken van de kerk over menselijke waardigheid. Dat zijn de begrippen ‘geschenk’, ‘lichamelijkheid’, ‘persoon’ en ‘vrijheid’.

Pier Tolsma, diaken

Ter overdenking

Heiligheid is vaak dichtbij: waar dagelijks wordt volhard in het goede. De gang naar heiligheid zit in kleine dingen: een vriendelijk woord, een oprecht luisterend oor. Vurig geloof gaat samen met dienst aan anderen, met het brengen, het dóén van de blijde boodschap. Elke stap, elke minuut van ons leven, kan leiden tot groei in heiligheid.

Uit de exhortatie 'Gaudete et exultate' van paus Franciscus (2018)

Column

Klik

Pianist Mike Baudet had, toen hij vijf jaar was, een pianolerares van tachtig jaar met wie hij een bijzondere klik had. Hij zei daarover: *"Oude mensen en kinderen kunnen goed met elkaar opschieten omdat ze begrijpen waar het leven over gaat. In de tussenjaren maakt iedereen er een potje van"*.

Toen ik zelf in verpleeg- en verzorgingshuizen werkte, kwamen er van tijd tot tijd groepen kinderen van basisscholen, om samen met de senioren bloemstukjes en kunstwerkjes te maken of spelletjes te spelen. Die activiteiten vonden plaats in de huiskamers van de woonafdelingen. Maar er werd ook een keer per jaar een Oud-Hollandse Spelletjesdag georganiseerd in de grote eetzaal van de zorginstelling. Dat was altijd een heel gezellige boel. Er werden ouderwetse spelletjes gespeeld zoals sjoelen, ring gooien en slinger kegelen. De senioren en de kinderen genoten ervan en ik zag jonge en oude lachende gezichten en blije blikken.

Het Taizé lied 'Ubi Caritas' (Waar Liefde heerst) gaat daarover: *"Daar waar liefde heerst, en vrede, daar is God met ons."* Dan is er ook een klik tussen God en ons. Dat is hemelse vreugde.

Jerry van Veldhoven

Missionaire Parochie? Bid!

De Missionaire Parochie wil gehoor geven aan de opdracht van Jezus: *"Gaat dus en maakt alle volkeren tot mijn leerlingen en doopt hen in de naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest en leert hun te onderhouden alles wat Ik u bevolen heb."* (Mt 28,19) We worden op pad gestuurd, we moeten aan het werk om leerlingen te maken: mensen die in Jezus hun meester, hun vriend, hun leidsman en verlosser herkennen. Die hun leven lang met Hem willen optrekken. Om zo te groeien in Liefde voor God, voor medemensen en de Schepping. Aan het werk dus! Mensen stropen de mouwen op: achter computers en rond vergadertafels, brainstormen en plannen, poetsen en versieren kerken, verzamelen kinderen en geven catechese, leggen bezoeken af, schenken koffie, zingen, drukken boekjes. Bijna altijd zijn er mensen aan het werk in de kerken, of ik nou overdag kom of 's avonds binnenloop.

Maar het wordt allemaal niets... zonder gebed. Het wordt niets... als we vergeten wat volgt op het hierboven genoemde vers: *"Ziet, Ik ben met u alle dagen tot aan de voleinding der wereld."* (Mt 28, 20) Het werk wordt dan wel door ons gedaan maar het 'werkt' alleen als we dit in relatie doen met Jezus. Hij houdt de gemeenschap bij elkaar. Hij wijst de weg want Hij is de Weg. Wij slagen alleen als we dit doen in verbinding met Hem en ons door Hem laten leiden. *"Als de Heer het huis niet bouwt, dan zwoegen de bouwers vergeefs."* (Psalm 127,1)

Dus... laten we in contact blijven met de Heer die alle dagen met ons is. Hij staat klaar, Hij wacht op ons. Daarom: bid! Doe het vooral veel, en laat het aan de Heer om dit gebed vruchtbaar te laten zijn. Tot groei en bloei van zijn Kerk.

Nellie Plaizier, parochiecatecheet

PS: Wilt u tips over bidden? Laat het dan weten nellie.plaizier@mariajosef.nl.

Boekbespreking

Titel: Wie zeggen de mensen dat Ik ben

Auteurs: Willem Jan Otten & Paul van Dongen

"God is dood, maar van zijn zoon komen we niet af, zo bleek in de loop van de vorige eeuw. Hij is ons blijven bezoeken, precies zoals hij vlak voor zijn dood heeft voorspeld." In drieëndertig korte dichterlijk geschreven essays laat Jan Willem Otten zien hoe Jezus in onze samenleving aanwezig en werkzaam is. Hij komt aan het licht in Bijbelverhalen en ook in onze tijd in films, muziek, schilderijen, gedichten, verhalen en levens van mensen. *"Het is een door vooral kunstenaars bemiddeld boek."*

Paul van Dongen maakte tekeningen, etsen en aquarellen van de onderwerpen van de essays. Samen zoeken Van Dongen en Otten naar antwoorden op de vraag: *"Wie zeggen de mensen dat Ik ben."* De teksten en beelden *"zijn steeds pogingen tot antwoorden op dezelfde vraag. Twee manieren 'om hetzelfde niet te begrijpen'"*. Het is een inspirerend en prachtig vormgegeven boek dat vraagt om meditatie en herlezing, een dubbelkunstwerk dat hart, hoofd en ziel raakt.

Pier Tolsma, diaken

Volgende Alpha start in september

Vraag jij je ook weleens af... of er meer is tussen hemel en aarde? Wie Jezus is? Of bidden eigenlijk wel helpt? Wat je met de Kerk moet? Als dergelijke vragen weleens in je gedachten komen, dan is er voor jou de Alpha-cursus! Na een maaltijd om elkaar beter te leren kennen, is er elke keer een inleiding en wordt er daarna in kleine groepen verder gepraat.

Deze cursus is geschikt voor iedereen die vragen heeft over het christelijk geloof. Je hoeft dus geen voorkennis te hebben of gelovige te zijn, maar dat mag wel. Alle vragen kunnen worden gesteld en we gaan samen op zoek naar antwoorden. De meeste deelnemers kennen elkaar nog niet en dat is alleen maar leuk. Ook goed om te weten: de cursus is gratis!

Van harte welkom op de informatieavond op woensdag 11 september om 19.30 uur in de pastorie van de St. Martinuskerk te Voorburg. Graag je daarvoor aanmelden bij Frans Aarts: alpha@mariajozef.nl of 06 37 60 82 58 (ook voor informatie). De informatieavond is vrijblijvend; daarna kun je beslissen of je wilt meedoen aan de Alpha op de woensdagavonden van 18 september tot en met 20 november, steeds beginnend met de maaltijd om 18.30 uur.

Leesgroep Etty Hillesum

We gaan teksten van Etty Hillesum lezen en bespreken. De eerste bijeenkomsten zijn op 3 en 17 juni om 20.00 uur in de Maartenszaal bij de Martinuskerk in Voorburg. De data van de resterende drie of vier bijeenkomsten worden in overleg vastgesteld. Opgave kan via diakentolsma@mariajozef.nl.

Etty Hillesum (1914-1943) begint op 8 maart 1941 met het schrijven van een dagboek. Zij zet zichzelf neer als een intelligente, erotisch gerichte en vooral zoekende vrouw. Zij schrijft over haar eigen persoonlijkheid, haar stemmingen, haar schrijverschap en haar vrouwelijkheid. Etty heeft een joodse achtergrond en ontdekt het Nieuwe Testament. Zij vindt rust, vindt God en een nieuwe weg in haar leven. *“Binnen in me zit een diepe put.*

En daarin zit God. Soms kan ik erbij.” Zij groeit in zekerheid en aanvaarding.

Etty bezoekt een aantal keren Westerbork. *“Laat mij het denkend hart van deze barak mogen zijn.”* Het dagboek eindigt op 13 oktober 1942. *“Men zou een pleister op vele wonden willen zijn.”* Eind juni 1943 gaat zij definitief naar Westerbork. Daarna schrijft zij brieven aan haar vrienden. Op 7 september 1943 is ze naar Auschwitz vervoerd, waar ze op 30 november is omgekomen.

Pier Tolsma, diaken

Feestdag van H. Maria Magdalena

Maandag 22 juli is de feestdag van Maria Magdalena, de vrouw naast Jezus die Hem overal volgde, als eerste getuige was van zijn verrijzenis en Apostel der Apostelen wordt genoemd.

We vieren deze feestdag in onze parochie net als vorig jaar op 22 juli tussen 14.00 en 16.00 uur in de Sint Martinuskerk. Er zal een korte gebedsviering zijn, een presentatie en een luistergesprek. Reserveer dit tijdstip alvast; u bent welkom! Wilt u meehelpen bij het organiseren van deze feestelijke ontmoeting, neem dan met mij contact op (06 22 42 11 84).

Yvonne Verviers-Beker

Paul Schott

Wie ben je?

“Ik ben Paul Schott (76). Ik heb 46 jaar bij de Nuffic gewerkt – een landelijke organisatie die zich bezighoudt met de internationalisering van het onderwijs – in dertien functies (communicatie en organisatie). Mijn hobbies zijn vrijwilligerswerk, wandelen, natuur opsnuiven, puzzelen en mensen ontmoeten.”

Wat doe je in de parochie?

“Sinds 1976 werk ik in de Bonifatiuskerk: MOV-groep, parochievergadering, parochiebestuur, koster, coördinator misdienaars, parochieblad, renovatie B&B-kerk, gebouwenbeheer – ook voor Voorburg en Leidschendam (waaronder verkoop van vier kerken en een pastorie) – kerkhofcommissie, 750 jaar Kerken in Rijswijk, Vrienden van de Bonifatiuskerk, Muziek in de Bonifatius.”

Wat beweegt je?

“Mijn motivatie heeft meer te maken met iets voor anderen te kunnen betekenen dan met spiritualiteit. Ik geloof dat God onder ons is, maar heb af en toe moeite met hoe uitbundig Hij bewierookt wordt. Volgens mij wil Hij dat zelf ook niet. Maar eenieder moet het geloof beleven hoe zij of hij zich daar het prettigst bij voelt. De Kerk is een plaats van bezinning en om tot rust te komen. Bovenal is het inspirerend om eraan bij te dragen daar een mooie gemeenschap van te maken.”

Waar hoop je op?

“Ik hoop dat het instituut Kerk zich eens gaat realiseren dat we anno 2024 volgelingen zijn van God en dat er dus ruimte moet zijn voor diversiteit, inclusie en gelijkwaardigheid, zodat niemand zich achtergesteld of buitengesloten voelt. Iedereen moet, met zijn talenten en zwakheden, toegang hebben tot dezelfde mogelijkheden. Met elkaar vormen we een goede mix voor een prachtige gemeenschap! Volgens mij zou Onze Lieve Heer niets anders willen.”

Als gezin onderweg met Jezus

Paus Franciscus heeft de fundamentele rol van gezinnen voor het leven van de grote familie Kerk vaak benadrukt. Dikwijls heeft hij de Kerk beschreven als een 'familie van gezinnen'. Gezinnen zijn immers kleine gemeenschappen, waarin de persoonlijke band met Jezus centraal staat en het geloof in Hem geleefd, gedeeld en gevierd wordt.

In de postsynodale exhortatie *Amoris Laetitia* (De vreugde van de liefde, 2016) schrijft de paus: "Het gebed in het gezin is een bevoorrecht middel om dit Paasgeloof tot uitdrukking te brengen en te versterken. Er kunnen elke dag enkele minuten worden gevonden om samen voor de levende Heer te staan, Hem de dingen te zeggen die zorgen baren, bidden voor de noden van het gezin, bidden voor iemand die een moeilijk ogenblik doormaakt, Hem hulp vragen om lief te hebben, Hem te danken voor het leven en de goede dingen, de Maagd te vragen ons met haar mantel van een moeder te beschermen. Dit ogenblik van gebed kan, eenvoudig gezegd, het gezin zoveel goed doen. De verschillende uitdrukkingen van de volksvroomheid zijn voor veel gezinnen een schat aan spiritualiteit."

"De gemeenschappelijke weg van gebed bereikt zijn hoogtepunt in de gemeenschappelijke deelname aan de Eucharistie, vooral in de context van de zondagsrust. Jezus klopt aan de deur van het gezin om daarmee de eucharistische maaltijd met Hem te delen. Daar kunnen de echtgenoten altijd het Paasverbond bezegelen dat hen heeft verenigd, en het verbond weerspiegelt dat God op het kruis heeft bezegeld met de mensheid. De Eucharistie is het sacrament van het Nieuwe Verbond waarbij het verlossende handelen van Christus wordt geactualiseerd. Zo wordt men de diepe banden gewaar die er bestaan tussen het huwelijksleven en de Eucharistie. Het voedsel van de Eucharistie is kracht en stimulans om iedere dag het huwelijksverbond als 'huiskerk' te beleven." (AL 318)

Laura Migliori

Gebed tot de heilige Familie van paus Franciscus

Jezus, Maria en Jozef, in u zien wij de schittering van de ware liefde, aan u vertrouwen wij ons vol vertrouwen toe.

Heilige Familie van Nazareth, maak ook onze gezinnen

tot plaatsen van gemeenschap en cenakels van gebed, tot authentieke scholen van het Evangelie en tot kleine huiskerken.

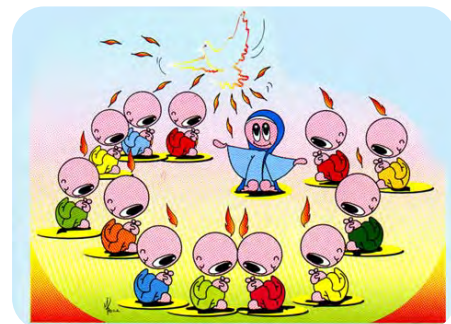
Heilige Familie van Nazareth, laten er in het gezin nooit geweldsincidenten, uitsluiting en verdeeldheid zijn, moge ieder die gewond of gechoqueerd is, snel worden getroost en genezen.

Heilige Familie van Nazareth, maak dat wij allen ons bewust worden van het heilig en onschendbaar karakter van het gezin, van zijn schoonheid in Gods plan.

Jezus, Maria en Jozef, verhoor ons en aanvaard onze smeekbede. Amen.

KinderVertelViering

Zondag 26 mei: De Helper 15.30 uur, Sint Martinuskerk

Jezus was in een wolk naar zijn Vader in de hemel gegaan. De vrienden van Jezus en Maria leken even alleen achter te blijven. Hoe moest het nu verder? Maar... Jezus had iets beloofd: "Jullie krijgen een Helper! Die helpt jullie om aan iedereen te gaan vertellen over Mij en over God de Vader". Vol spanning wachtten de vrienden af, en wij wachtten samen met hen totdat... de Helper komt. Zorg dat je er bij bent!

Eerste heilige Communie

2 juni, 9.30 uur, St. Martinuskerk
(kinderen uit Leidschendam en Voorburg)

2 juni, 11.00 uur, H. Bonifatiuskerk
(kinderen uit Rijswijk en Den Haag)

Ruim vijftig kinderen uit onze parochie gaan de eerste heilige Communie ontvangen. Dat is een groot feest voor deze kinderen, voor hun familie en voor onze gemeenschap: ze kunnen nu helemaal meedoen. Christus kan zo steeds meer in hen groeien, en ook wij als kerkgemeenschap, als Lichaam van Christus, groeien zo door Hem en met elkaar mee. Wensen wij alle kinderen toe dat zij nog vele malen in hun leven de heilige Communie zullen mogen ontvangen. Laten we deze kinderen en hun gezinnen ook met ons gebed ondersteunen.